

Provtagningsanvisning C-peptid, P- Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Elektronisk remiss från journalsystem i Gävleborgs län eller pappersremiss 1 Bassortiment Gävleborg
Provtagning	<p>5 mL, Li-Heparin, gelrör, mintgrön propp</p> <p>Kan tas kapillärt Minsta blodmängd 0,5 mL (120 µL plasma)</p> <p>Prov kan antingen tas efter fasta (minst 12 timmar) eller efter måltid beroende på frågeställning.</p>
Förvaring/transport	<p>Plasma</p> <p>Centrifugera provet inom 4 timmar från provtagning Centrifugerat prov hållbart 4 timmar i rumstemperatur 24 timmar i kyl 30 dagar i frys</p> <p>Frys provet om längre förvaring. Frysta prover skickas fryst.</p>
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin Gävle
Referensintervall	<p>Plasma 0,37–1,5 nmol/L efter 12 timmars fasta.</p> <p>C-Peptid kan vara informativt både som fasteprov och efter måltider.</p>
Svarstid	Analyseras dagligen helgfri måndag–fredag
Ackrediterad	Ja
Efterbeställning	Kan i undantagsfall efterbeställas inom 4 timmar.
Patientinformation	Ej tillämpligt
Biobanksprov	Nej

Kommentarer/Övrig upplysning	Ej tillämpligt
Medicinsk bakgrund/indikation	<p>C-peptid utgör den del av proinsulin som spjälkas av under upplagringen av insulinet i β-cellernas sekretgranula i pancreas. C-peptid utsöndras i ekvimolära mängder tillsammans med insulinet. Till skillnad från insulin tas C-peptid inte upp i levern.</p> <p>Upptaget av insulin i levern är under basala förhållanden ca 50 % men varierar mellan individer och påverkas av till exempel leversjukdom och övriga metabola förhållanden.</p> <p>C-peptidkoncentrationen avspeglar därför sekretionen av insulin på ett mer exakt sätt än insulinkoncentrations-mätningar.</p> <p>C-peptid elimineras via njurglomeruli och metaboliseras till största delen i tubuli.</p> <p>Exogent insulin innehåller ej C-peptid och man kan bedöma omfattningen av patientens egen insulinsekretion under pågående insulinbehandling.</p> <p>Insulinbehandlade patienter får ibland antikroppar mot insulin vilka stör mätning av insulin men ej C-peptid-mätningar.</p> <p>Även vid insulinhypersekretion som vid insulinom kan C-peptid användas i diagnostiken.</p> <p>Bedömning av insulinsekretion hos typ II diabetiker med otillfredsställande diabetesläge. Kvantifiering av kvarvarande insulinproduktion hos typ I diabetiker. Utredning av hypoglykemi, särskilt vid misstanke på insulinproducerande tumör. Bedömning efter pankreatektomi</p>

Revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2022-06-28	12	Lagt till rubriken Revideringar. Bytt upprättare.
2024-02-09	13	Mindre justering av titel enligt harmonisering av benämning utifrån rekommenderat rapportnamn.